

*Suvestinė redakcija nuo 2011-11-20 iki 2011-12-31*

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [90-3587](#), i. k. 1072250ISAK000V-653*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO**

### **Į S A K Y M A S**

#### **DĖL PAKAITINIO GYDYMO SKYRIMO IR TAIKymo PRIKLAUSOMYBEI NUO OPIOIDŲ GYDYTI IR PAKAITINIŲ OPIOIDINIŲ VAISTINIŲ PREPARATŲ IŠRAŠYMO, IŠDAVIMO, LAIKYMO IR APSKAITOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. rugpjūčio 6 d. Nr. V-653

Vilnius

Atsižvelgdamas į Pasaulio sveikatos organizacijos, Jungtinių Tautų AIDS programos ir Jungtinių Tautų narkotikų ir nusikaltimų biuro 2004 metais patvirtintą bendrą dokumentą „Substitucinė palaikomoji terapija priklausomybės opioidams vadyboje ir ŽIV prevencija“ bei siekdamas užtikrinti pakaitinio gydymo kokybę:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti tvarkos aprašą;

1.2. Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašą.

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. 702 „Dėl substitucinės terapijos taikymo sergantiems priklausomybe nuo opioidų tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [13-326](#));

2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. vasario 3 d. įsakymą Nr. 68 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos 1997-12-22 įsakymo Nr. 702 papildymo“ (Žin., 1998, Nr. [13-327](#));

2.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. kovo 5 d. įsakymą Nr. 116 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos 1997-12-22 įsakymo Nr. 702 papildymo“ (Žin., 1998, Nr. [25-657](#));

2.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymą Nr. V- 256 „Dėl pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašų patvirtinimo“.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymą kontroliuoti ministerijos sekretoriui pagal administruojamą sritį.

4. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja po vieno mėnesio nuo jo paskelbimo „Valstybės žiniuose“.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RIMVYDAS TURČINSKAS

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos  
sveikatos apsaugos ministro  
2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. V-653

## **PAKAITINIO GYDYMO SKYRIMO IR TAIKymo PRIKLAUSOMYBEI NUO OPIOIDŲ GYDYTI TVARKOS APRAŠAS**

### **I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja pakaitinio gydymo metadonu ir buprenorfinu skyrimo tikslus ir pakaitinio gydymo organizavimo bei finansavimo tvarką.

2. Šis Tvarkos aprašas skirtas asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistams, kurie atsakingi už priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo paslaugų teikimą.

3. Pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus, kai jie skiriami pagal indikacijas pakaitiniam gydymui, išrašyti receptų blankuose draudžiama.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1009](#), 2010-11-24, Žin., 2010, Nr. 140-7186 (2010-11-30), i. k. 1102250ISAK00V-1009

4. Pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai laikomi vadovaujantis Narkotinių vaistinių preparatų ir specialiųjų receptų blankų laikymo ir įtraukimo į apskaitą asmens sveikatos priežiūros įstaigose specialiųjų reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. V-1051 (Žin., 2006, Nr. [138-5283](#); 2011, Nr. [102-4786](#)) (toliau – Specialiųjų reikalavimų aprašas), nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-972](#), 2011-11-15, Žin., 2011, Nr. 140-6578 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-972

5. Lietuvos Respublikoje pakaitiniam gydymui leidžiama skirti tik metadono hidrochloridą ir buprenorfino hidrochloridą, kai tokios indikacijos yra patvirtintos vaistinių preparatų registracijos dokumentuose.

### **II. ABSTINENCIJOS GYDYMAS**

6. Abstinencijos gydymo tikslas – sušvelninti ar nuslopinti abstinencijos būklę, atsirandančią nutraukus opioidų vartojimą. Opioidinės abstinencijos būklės gydymas pakaitiniais opioidiniais vaistiniais preparatais skiriamas tik apibrėžtą ir gydytojo bei paciento suderintą laiką. Opioidinės abstinencijos gydymas pakaitiniais opioidiniais vaistiniais preparatais atliekamas ambulatoriškai ir / ar stacionare. Opioidinės abstinencijos būklės gydymas pakaitiniais opioidiniais vaistiniais preparatais (šalia kitų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintų opioidinės abstinencijos būklės gydymo būdų) rekomenduojamas taikyti, kai pacientai yra tvirtai motyvuoti tęsti palaikomąjį gydymą opioidų antagonistais ir / ar pagal psichosocialines gydymo ir atkryčių prevencijos programas.

7. Abstinencijos gydymas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 204.

### **III. PAKAITINIO PALAIKOMOJO GYDYMO ORGANIZAVIMAS**

8. ASPI pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų apskaita tvarkoma Specialiųjų reikalavimų aprašo nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-972](#), 2011-11-15, Žin., 2011, Nr. 140-6578 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-972

9. Neteko galios nuo 2011-11-20

Punkto naikinimas:

Nr. [V-972](#), 2011-11-15, Žin. 2011, Nr. 140-6578 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-972

10. Pakaitinis palaikomasis gydymas skiriamas GKK sprendimu, šiai įvertinus gydytojo psichiatro nustatytos diagnozės bei indikacijų skirti pakaitinį palaikomąjį gydymą pagrįstumą. Tarp paciento ir gydymo įstaigos sudaroma sutartis, kurioje numatomi abiejų šalių teisės ir įsipareigojimai. Pakaitinis palaikomasis gydymas taikomas tik pateikus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus.

11. Sunkios somatinės būklės atveju pakaitinį palaikomąjį gydymą savo paties sprendimu gali skirti gydytojas psichiatras. Šį sprendimą per dvi savaites turi patvirtinti GKK.

12. Asmenims iki 18 metų, vyresniems nei 15 metų, pakaitinis palaikomasis gydymas opioidiniais vaistiniais preparatais skiriamas tik ypatingais atvejais (ŽIV, tuberkuliozė, kiti sunkūs infekciniai, psichikos ir somatiniai susirgimai, nėštumas), kai neefektyvūs kiti gydymo metodai. Šiuo atveju gydymas skiriamas pritarus GKK, sudarytai iš ne mažiau kaip trijų gydytojų. Ar tikslinga tęsti gydymą, GKK įvertina ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Asmenų iki 18 metų, vyresnių nei 15 metų, pakaitiniam gydymui skiriamas tik buprenorfinas. Abstinencijos būklės gydymas buprenorfinu negali trukti ilgiau kaip 12 dienų.

13. Prieš pradėdant taikyti pakaitinį palaikomąjį gydymą, pacientui gydytojas sudaro individualų gydymo ir tyrimų planą. Šiame plane, atsižvelgiant į konkrečią paciento klinikinę ir socialinę situaciją, prieš pradėdant pakaitinį gydymą ir jo metu turi būti numatyta:

13.1. ištyrimas dėl tuberkuliozės, hepatitų B ir C, ŽIV, venerinių bei kitų ligų;

13.2. medicininių komplikacijų ir gretutinių susirgimų gydymas;

13.3. psichologinės ir socialinės reabilitacijos priemonės;

13.4. psichiką veikiančių medžiagų nustatymas organizmo terpėse.

14. Gydymo ir tyrimų planą specialistai, atsakingi už jo įgyvendinimą, tikslina ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius, įrašydami pakeitimus į medicininius dokumentus. Prireikęs pacientas siunčiamas į GKK. Pacientų pakaitinio palaikomojo gydymo efektyvumas, kuris vertinamas pagal šio Tvarkos aprašo 1 priede pateiktą Pakaitinio palaikomojo gydymo efektyvumo vertinimo anketą (toliau – Anketa), GKK svarstomas ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Už konkretaus paciento gydymo ir tyrimų plano įgyvendinimo kontrolę atsakingas ASPI vadovo paskirtas specialistas.

15. Anketa pildoma kiekvienam pacientui, kuriam skirtas pakaitinis palaikomasis gydymas. Pirmą kartą ji užpildoma per 10 dienų nuo paciento gydymo pradžios, pakartotinai pildoma kas 12 mėnesių. Anketa pildo už plano įgyvendinimą atsakingas specialistas, pasirašo gydantis gydytojas. Užpildytos Anketos teikiamos GKK. Jos saugomos ASPI kartu su pacientų mediciniais dokumentais. ASPI pagal Anketų duomenis parengia pakaitinio palaikomojo gydymo efektyvumo vertinimo apžvalgą, kurią kartą per metus pateikia Valstybiniam psichikos sveikatos centrui.

16. Pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai vartojami medicinos personalo akivaizdoje. Gydančiojo gydytojo sprendimu, pacientui susirgus ir ambulatoriškai gydantis namie (pristačius šį gydymą patvirtinantį dokumentą iš pirminės sveikatos priežiūros ar kitos ASPI), pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai gali būti išduoti paciento artimiesiems, apie tai pažymint paciento medicininiuose dokumentuose. Gydytojas prieš tai privalo įsitikinti šios priemonės reikalingumu. Esant stabiliai remisijai (ilgalaikė stabili darbinė ir / ar socialinė situacija, pakartotiniai neigiami šlapimo testų rezultatai, sėkmingai ir nuosekliai įgyvendinamas gydymo ir reabilitacijos planas), sunkiai somatinei būklei, švenčių dienomis ir sekmadieniais GKK sprendimu pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus galima išduoti pacientams išsinešti. Esant stabiliai remisijai, pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai išduodami ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę. Išdavimo tvarką nustato ASPI, kuri gali sugriežtinti šia tvarka nustatytus reikalavimus.

17. Pakaitinio palaikomojo gydymo atveju vadovaujantis klinikinėmis indikacijomis atliekami šlapimo tyrimai, siekiant nustatyti kitų narkotikų vartojimą bei objektyviai įvertinti gydymo eigą. Nustačius besikartojantį narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą, ar tikslinga tęsti pakaitinį palaikomąjį gydymą, sprendžiama kompleksiskai įvertinus paciento būklę, gretutinius

susirgimus, užsikrėtimą ŽIV ir kitomis infekcijomis, rizikingo elgesio ir žalos mažinimo visuomenei ir asmeniui reikšmę.

18. Pakaitinio palaikomojo gydymo trukmė nustatoma pagal individualias kliniškes indikacijas.

19. Pacientui pakaitinį palaikomąjį gydymą, kaip vieną iš kompleksinio medikamentinio, socialinio ir psichologinio gydymo programos dalių, gali nutraukti GKK, įvertinusi galimos rizikos paciento sveikatai laipsnį, arba atsisakius pacientui, arba bendru gydytojo psichiatro ir paciento sutikimu. Nutraukiant pakaitinį palaikomąjį gydymą pacientui taikomas ambulatorinis arba stacionarinis abstinencijos būklės gydymas.

20. GKK įvertinus, kad pakaitinis palaikomasis gydymas neefektyvus, gydymas gali būti nutrauktas vienašališkai nuo GKK sprendimo dienos ir pasiūlytas kitas gydymas ar priimti kiti sprendimai, numatyti gydymo sutartyje.

21. Informaciją apie asmenis, pradėjusius ir pabaigusius pakaitinį gydymą, ASPI teikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

22. Pakaitinis palaikomasis gydymas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 204.

23. Tais atvejais, kai pacientai, gaunantys pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus, hospitalizuojami kitose gydymo ir medicininės reabilitacijos įstaigose, pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus skiriančios įstaigos gydytojas siunčia išrašą (forma Nr. 028/a, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. [103-2972](#)), ASPI kartu su vaistiniais preparatais. Išrašė nurodoma vaistinio preparato dozė ir vartojimo reikalavimai. Vaistiniai preparatai perduodami pasirašius atitinkamo skyriaus slaugos administratorei.

24. Tais atvejais, kai pacientai, gaunantys pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus, hospitalizuojami kitose gydymo ir medicininės reabilitacijos įstaigose, pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus skiriančios įstaigos administracija jų perdavimo ir skyrimo tvarką suderina su šių įstaigų administracija.

25. Kai stacionarus paciento gydymas trunka ilgiau, nei leidžia pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų laikymo ASPI terminai, nurodyti Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašo III dalyje, ASPI, teikianti stacionarų gydymą, organizuoja aprūpinimą pakaitiniais opioidiniais vaistiniais preparatais.

#### **IV. PAKAITINIO PALAIKOMOJO GYDYMO SKYRIMO TIKSLAI IR INDIKACIJOS**

25. Priklausomybės nuo opioidų pakaitinio palaikomojo gydymo skyrimo tikslai:

25.1. sumažinti ligos atkryčio riziką;

25.2. pagerinti sergančiųjų priklausomybe nuo opioidų somatinę ir psichinę būklę, gerinti jų socialinę adaptaciją ir integraciją į visuomenę;

25.3. geriau organizuoti ŽIV, hepatitų B ir C bei kitų infekcinių ligų prevenciją tarp narkotikus vartojančių asmenų;

25.4. efektyviau gydyti gretutinius susirgimus (tuberkuliozę, cukrinį diabetą, gretutinius psichikos sutrikimus ir kt.);

25.5. efektyviau gydyti narkotikų švirkštimosi komplikacijas (sepsį, pūlines infekcijas, hepatitus B, C, ir kt.) arba padėti jų išvengti;

25.6. sudaryti sąlygas geresnei prenatalinei ir postnatalinei narkotikus vartojančių nėščių moterų priežiūrai;

25.7. pritraukti narkotikus vartojančius asmenis gydytis ASPI;

25.8. ŽIV infekuotiems priklausomiems nuo narkotikų asmenims sudaryti galimybę nutraukti švirkščiamųjų narkotikų vartojimą, pagerinti antiretrovirusinio gydymo efektyvumą.

26. Pakaitinio palaikomojo gydymo indikacijos:

- 26.1. priklausomybės nuo opioidų sindromas, asmens sugebėjimas duoti informuotą sutikimą dėl pakaitinio palaikomojo gydymo;
- 26.2. opioidinės priklausomybės recidyvų prevencija;
- 26.3. opioidinės priklausomybės komplikacijos (įvairios urgentinės būsenos, hepatitai B ir C, tuberkuliozė, trofinės opos, sepsis, pūliniai, bendras organizmo išsekimas, ŽIV ir AIDS);
- 26.4. priklausomybės nuo opioidų sindromas ir gretutiniai susirgimai (onkologinės ligos, gretutiniai psichikos sutrikimai, cukrinis diabetas ir kitos sunkios somatinės būklės);
- 26.5. nėštumas, esant priklausomybės nuo opioidų sindromui;
- 26.6. asmenims iki 18 metų, vyresniems nei 15 metų – ypatingais atvejais (ŽIV, tuberkuliozė, kiti sunkūs infekciniai, psichikos ir somatiniai susirgimai, nėštumas), kai neefektyvūs kiti gydymo metodai;
- 26.7. kitos (individualios) indikacijos.

## **V. PAKAITINIO GYDYMO FINANSAVIMAS**

- 27. Psichikos sveikatos centrai pakaitinį gydymą taiko asmenims, draustiems privalomuoju sveikatos draudimu, iš jiems skiriamų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų.
- 28. Priklausomybės ligų centrai pakaitinį gydymą organizuoja iš savo biudžeto.
- 29. Pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai ir narkotinių medžiagų nustatymo testai asmenims, draustiems privalomuoju sveikatos draudimu, finansuojami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, neapdraustiems asmenims – iš savivaldybės biudžetų lėšų, kitų programų.

*Punkto pakeitimai:*

*Nr. [V-119](#), 2011-02-10, Žin., 2011, Nr. 20-1004 (2011-02-17), i. k. 1112250ISAK000V-119*

Pakaitinio gydymo skyrimo ir

taikymo priklausomybei nuo  
opioidų gydyti tvarkos aprašo  
1 priedas

## PAKAITINIO PALAIKOMOJO GYDYMO EFEKTYVUMO VERTINIMO ANKETA

1. Įstaigos kodas □□□□□□□□ 2. Paciento vardas, pavardė \_\_\_\_\_  
3. Asmens kodas □□□□□□□□□□

|                                                                                                                                           |     |                                                       |     |                                      |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------|------|
| <b>I. BENDRIEJI IR DEMOGRAFINIAI DUOMENYS</b>                                                                                             |     |                                                       |     |                                      |      |
| 4. Anketos pildymo data (metai-mėnuo-diena) ____-____-____                                                                                |     |                                                       |     |                                      |      |
| 5. Bendra sveikatos būklė:                                                                                                                |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> gera                                                                                                             |     | <input type="checkbox"/> vidutinio sunkumo            |     | <input type="checkbox"/> labai sunki |      |
| <input type="checkbox"/> patenkinama                                                                                                      |     | <input type="checkbox"/> sunki                        |     |                                      |      |
| 6. Gyvenamoji vieta:                                                                                                                      |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> nuolatinė gyvenamoji vieta                                                                                       |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> nenuolatinė gyvenamoji vieta                                                                                     |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> kita (laisvės atėmimo vieta, reabilitacijos vieta, kt.)                                                          |     |                                                       |     |                                      |      |
| 7. Ar turite nuolatinį darbą? <input type="checkbox"/> taip <input type="checkbox"/> ne                                                   |     |                                                       |     |                                      |      |
| 8. Ar buvote įkalinimo įstaigoje? <input type="checkbox"/> taip <input type="checkbox"/> ne                                               |     |                                                       |     |                                      |      |
| <b>II. DUOMENYS APIE PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMĄ</b>                                                                               |     |                                                       |     |                                      |      |
| 9. Psichoaktyviosios medžiagos, vartotos per pastarąsias 30 dienų (išskyrus gautas gydymo tikslu):                                        |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> opiodai                                                                                                          |     | <input type="checkbox"/> kanapės                      |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> amfetaminas                                                                                                      |     | <input type="checkbox"/> kokainas                     |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> migdomieji ir raminamieji                                                                                        |     | <input type="checkbox"/> kitos (įrašykite) _____      |     |                                      |      |
| 10. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo dažnumas                                                                                           |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> nevartojo                                                                                                        |     | <input type="checkbox"/> 2–6 kartus per savaitę       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> vieną kartą per savaitę                                                                                          |     | <input type="checkbox"/> nežinoma                     |     |                                      |      |
| <b>III. RIZIKINGAS ELGESYS</b>                                                                                                            |     |                                                       |     |                                      |      |
| 11. Ar švirkštėtės narkotinių ir psichotropinių medžiagų per pastarąsias 30 d.? <input type="checkbox"/> taip <input type="checkbox"/> ne |     |                                                       |     |                                      |      |
| 12. Kiek kartų švirkštėtės per pastarąsias 30 dienų?                                                                                      |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> 1 kartą per mėnesį                                                                                               |     | <input type="checkbox"/> 1 kartą per dieną            |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> 2–3 kartus per mėnesį                                                                                            |     | <input type="checkbox"/> 2–3 kartus per dieną         |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> 1–3 kartus per savaitę                                                                                           |     | <input type="checkbox"/> 4 ar daugiau kartų per dieną |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> 4–6 kartus per savaitę                                                                                           |     | <input type="checkbox"/> neatsakė                     |     |                                      |      |
| 13. Ar dalijotės su kitais ir / ar naudojotės kitų naudotais švirkštais / adatomis ar kita švirkštimosi įranga?                           |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> taip                                                                                                             |     | <input type="checkbox"/> ne                           |     | <input type="checkbox"/> neatsakė    |      |
| 14. Ar turėjote atsitiktinių lytinių partnerių per pastarąsias 30 dienų?                                                                  |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> taip (įrašykite, kiek) □□                                                                                        |     | <input type="checkbox"/> ne                           |     | <input type="checkbox"/> neatsakė    |      |
| 15. Kaip dažnai lytinių santykių su atsitiktiniu partneriu metu per pastarąsias 30 dienų naudojote prezervatyvą?                          |     |                                                       |     |                                      |      |
| <input type="checkbox"/> visada                                                                                                           |     | <input type="checkbox"/> niekada                      |     | <input type="checkbox"/> neatsakė    |      |
| <input type="checkbox"/> beveik visada / dažnai                                                                                           |     | <input type="checkbox"/> kartais / retai              |     |                                      |      |
| <b>IV. DIAGNOZĖ, GYDYMAS</b>                                                                                                              |     |                                                       |     |                                      |      |
| 16. Pagrindinė diagnozė pagal TLK-10 (įrašykite kodą ir nustatymo datą) □□□.□□ 20 □□□□□□                                                  |     |                                                       |     |                                      |      |
| 17. Gretutinė diagnozė pagal TLK-10 (įrašykite kodą ir nustatymo datą) □□□.□□ 20 □□□□□□                                                   |     |                                                       |     |                                      |      |
| 18. Kokiais vaistais gydomas? (įrašykite) _____                                                                                           |     |                                                       |     |                                      |      |
| <b>V. INFEKČINĖS LIGOS</b>                                                                                                                |     |                                                       |     |                                      |      |
| 19. Ar tirtas dėl infekcinių ligų per pastaruosius 12 mėn.?                                                                               |     |                                                       |     |                                      |      |
| Tirtas dėl:                                                                                                                               | ŽIV | HBV                                                   | HCV | TB                                   | kita |
| Taip, pozityvus                                                                                                                           |     |                                                       |     |                                      |      |
| Taip, negatyvus                                                                                                                           |     |                                                       |     |                                      |      |

|                                                                                                                                                                                                                |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Taip, nežinoma                                                                                                                                                                                                 |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| Netirtas niekada                                                                                                                                                                                               |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| Prieš kiek ( <i>mėnesių</i> )                                                                                                                                                                                  | <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>                 | <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> |
| Nurodyti biologinius žymenis →                                                                                                                                                                                 |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   | XXX<br>X                                          |
| <b>VI. DUOMENYS APIE PAKAITINĮ GYDYMĄ</b>                                                                                                                                                                      |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>20. Palaikomojo gydymo trukmė (mėn.) (<i>įrašykite</i>)</b> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>                                                                                               |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>21. Kokie dabartiniai jūsų palaikomojo gydymo nuo opioidinės priklausomybės vaistai?</b>                                                                                                                    |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> metadonas                                                                                                                                                                             | <input type="checkbox"/> buprenorfinas                            | <input type="checkbox"/> kita                     |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>22. Kokia buvo jūsų paros dozė pradėdant gydyti metadonu (buprenorfinu, kt.)? (<i>įrašykite</i>)</b> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> mg |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>23. Kokią metadono (buprenorfino, kt.) paros dozę vartojate šiuo metu? (<i>įrašykite</i>)</b> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> mg        |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>24. Ar asmuo testuotas dėl nelegalių narkotinių medžiagų per pastarąsias 30 d.?</b> <input type="checkbox"/> taip <input type="checkbox"/> ne                                                               |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>24.1. Jeigu taip, tai kiek kartų testuotas? (<i>įrašykite</i>)</b> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>                                                                                        |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>24.2. Paskutinio testavimo metu aptiktos nelegalios narkotinės medžiagos:</b>                                                                                                                               |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> opioidai                                                                                                                                                                              | <input type="checkbox"/> kokainas                                 |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> amfetaminas                                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/> kitos ( <i>įrašykite</i> )               |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> migdomieji ir raminamieji                                                                                                                                                             | <input type="checkbox"/> nebuvo aptikta                           |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> kanapės                                                                                                                                                                               |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>25. Pakaitinio palaikomojo gydymo baigtis:</b>                                                                                                                                                              |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> baigė gydymą                                                                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> nutraukė dėl nežinomos priežasties       |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> nebaigė gydymo                                                                                                                                                                        | <input type="checkbox"/> mirė                                     |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> savanoriškai nutraukė                                                                                                                                                                 | <input type="checkbox"/> nežinoma                                 |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> pašalintas                                                                                                                                                                            |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> pateko į įkalinimo įstaigą                                                                                                                                                            |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <b>26. Pakaitinio gydymo metu teiktos paslaugos:</b>                                                                                                                                                           |                                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> individuali socialinio darbuotojo konsultacija                                                                                                                                        | <input type="checkbox"/> nukreipimas į savitarpio pagalbos grupes |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> grupinė socialinio darbuotojo konsultacija                                                                                                                                            | <input type="checkbox"/> komplikacijų gydymas                     |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> socialinių įgūdžių lavinimas                                                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> asmens duomenų sutvarkymas               |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> individuali psichologo konsultacija                                                                                                                                                   | <input type="checkbox"/> nukreipimas į darbo biržą                |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
| <input type="checkbox"/> grupinė psichologo konsultacija                                                                                                                                                       | <input type="checkbox"/> nukreipimas dėl laikino būsto            |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |
|                                                                                                                                                                                                                | <input type="checkbox"/> kita ( <i>įrašykite</i> )                |                                                   |                                                   |                                                   |                                                   |

Anketą užpildžiusio asmens telefonas, el. paštas: \_\_\_\_\_

Gydytojas: A. V. \_\_\_\_\_  
(parašas) (vardas ir pavardė)



## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos  
ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d.  
įsakymu Nr. V-653

**PAKAITINIŲ OPIOIDINIŲ VAISTINIŲ PREPARATŲ IŠRAŠYMO, IŠDAVIMO,  
LAIKYMO BEI APSKAITOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE  
TVARKOS APRAŠAS**

**I. IŠRAŠYMAS IR IŠDAVIMAS**

1. Metadono hidrochlorido, buprenorfino hidrochlorido, kaip ir kitų vaistinių preparatų, kurių sudėtyje yra į II narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 „Dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [4-113](#)), įtrauktų medžiagų, reikalavimai turi būti išrašomi atskiruose reikalavimų blankuose su asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPI) spaudu bei įstaigos vadovo ar pavaduotojo gydymo reikalams parašu 2 egzemplioriais; reikalavime būtina nurodyti skyriaus ar kabineto pavadinimą, taip pat vaistinio preparato paskirtį. Išduodant vaistinius preparatus užsakyme nurodoma data, išduodančiojo ir gaunančiojo pavardės bei šių asmenų parašai.

2. Pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai išduodami tik pagal ASPI reikalavimus ir tik atsakingajam ASPI darbuotojui pagal įgaliojimą, kuris išduodamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Reikalavime tiksliai nurodomas prekinis vaistinio preparato pavadinimas, stiprumas, vaistinio preparato farmacinė forma, dozuočių kiekis skaičiais ir žodžiais. Įgaliojimas turi būti pasirašytas ASPI vadovo ir vyr. buhalterio ir patvirtintas ASPI spaudu.

3. Pakaitinius opioidinius vaistinius preparatus, kai jie skiriami pagal indikacijas pakaitiniam palaikomajam gydymui, išduoti (parduoti) pagal receptus draudžiama.

**II. LAIKYMAS**

4. Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų laikymo sąlygas (temperatūrą ir kt.) nustato gamintojas, o jų saugojimo reikalavimų laikomasi pagal Narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų bei specialiųjų receptų blankų saugojimo ir apskaitos sveikatos priežiūros įstaigose taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 705 „Dėl narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų legalios apyvartos kontrolės“ (Žin., 1998, Nr. [3-65](#)).

**III. ATSARGOS**

5. ASPI, neturinčiose savo vaistinių, pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų atsargos turi būti ne didesnės kaip 7 dienoms, ASPI skyriuose (kabinetuose), paskirtuose įstaigos vadovo įsakymu, – ne didesnės kaip 5 dienoms, o ASPI vaistinėse – ne didesnės kaip dviem savaitėms.

6. Jeigu nustatytas pakaitinio opioidinio vaistinio preparato 5 ar 7 dienų poreikis yra mažesnis nei viena mažiausia originali mažmeninė pakuotė, ASPI, jų skyriuose (kabinetuose) leidžiama laikyti vieną pradėtą naudoti mažiausią originalią mažmeninę pakaitinio opioidinio vaistinio preparato pakuotę.

7. Stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros ir reabilitacinio gydymo įstaigose, kuriose gydomi pacientai, gaunantys pakaitinį gydymą, pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų atsargoms taikomi tokie patys aukščiau aprašyti reikalavimai. Gydymui pasibaigus ar jį nutraukus, vaistinio preparato likutis grąžinamas pacientą siuntusiai ir pakaitinį palaikomąjį gydymą skyrusiai ASPI.

**IV. APSKAITA**



8. ASPI pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai turi būti kasdien apskaitomi specialioje, numeruotais ir perrištais bei ASPI vadovo spaudu ir parašu patvirtintais lapais, narkotinių vaistų ir vaistinių medžiagų apskaitos knygoje, kuri turi būti kiekviename tokias medžiagas naudojančiame ASPI skyriuje arba kabinete (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 705 3.1 priedas).

9. Kiekvieno mėnesio pirmąją darbo dieną už pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų apskaitą atsakingas asmuo turi patikrinti faktinį jų kiekį pagal likutį, nurodytą apskaitos knygoje.

10. Kiekvienas pakaitinio opioidinio vaistinio preparato išdavimo atvejis, jo dozė turi būti apskaitoma medicininiuose dokumentuose, patvirtinama išdavusio vaistinių preparatų medicinos specialisto parašu. Pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai išduodami tik įsitikinus asmens tapatybę.

11. Ketvirčiui pasibaigus, iki kito mėnesio 15 dienos duomenys apie pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų apyvartą Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VVKT) nustatyta tvarka turi būti pateikti VVKT Narkotikų skyriui.

## V. KONTROLĖ

12. Opioidiniams vaistiniams preparatams, naudojamiems pakaitiniam gydymui, taikoma galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais numatyta kontrolė.

13. Psichikos sveikatos centruose, teikiančiuose pakaitinio palaikomojo gydymo paslaugas, įsteigiamos atskiros gydytojo ir slaugytojo, atsakingų už pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų skyrimą, išdavimą ligoniams, saugojimą bei apskaitą, pareigybės.

14. Teikiamų paslaugų kokybę kontroliuoja Valstybinė medicininio audito inspekcija prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

15. Pakaitinio gydymo stebėseną vykdo Valstybinis psichikos sveikatos centras.

### Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1009](#), 2010-11-24, Žin., 2010, Nr. 140-7186 (2010-11-30), i. k. 1102250ISAK00V-1009

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. V-653 "Dėl Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-119](#), 2011-02-10, Žin., 2011, Nr. 20-1004 (2011-02-17), i. k. 1112250ISAK000V-119

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. V-653 "Dėl Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-972](#), 2011-11-15, Žin., 2011, Nr. 140-6578 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-972

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. V-653 "Dėl Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašų patvirtinimo" pakeitimo